

Aalborg, den 5. juni 2017

Opsamling på konference ”Socialt udsatte grønlandere i Danmark”, Nuuk den 8.-9. februar 2017

I forbindelse med afholdelsen af konferencen udsendes hermed et referat til de involverede deltagere. Referatet har til formål at opsamle de diskussioner og synspunkter der kom til udtryk i de to dage og som på sigt kan give mulighed for en forbedret praksis i samarbejdet mellem de grønlandske og danske kommuner. Dette til gavn for de udsatte borgere som rejser til og opholder sig i Danmark.

Onsdag den 8. februar 2017:

- Velkomst ved Søren Stach Nielsen, Det Grønlandske Hus i Aalborg.
- Konferencen åbnes ved MF Aaja Chemnitz Larsen samt Rådmand i Aalborg Kommune, Mai-Britt Iversen.
- Oplæg ved SKP-medarbejder Issam El-Sayed.
- Oplæg ved Palle Lennert og Jimmy Hymøller, Projekt NUIKI

- Arbejde i workshops:
 - ❖ Workshop 1:

Hvordan kan man styrke samarbejdet mellem grønlandske og danske kommuner og de grønlandske huse? Fokus på boligforhold og familieindsats.

 - ❖ Workshop 2:

Hvordan kan man bedst hjælpe borgerne, når de vælger at flytte til Danmark? Hvad kan vi samarbejde om og hvordan samarbejder vi når borgeren flytter til Danmark? Fokus på: Uddannelse og beskæftigelse.

- Opsamling og diskussion af tilbagemeldingerne fra de to workshops.

Workshop 1:

- ❖ Netværk – dele netværk. Venskabsfamilier.
- ❖ Gøre viften af netværk synlig.

- ❖ Integrationsarbejde. Frivillige tilskud. Indgang til byen, dens organisation og institutioner.
- ❖ Opsøgende arbejde. Opspore tilflyttere.
- ❖ Fokus på målgruppen; "Hvem skal vi hjælpe med hvad" (uddannelse/beskæftigelse).
- ❖ Bedre vejledning når man vil flytte fra Grønland til Danmark og visa versa.

Workshop 2:

- ❖ Synliggørelse af tilbud, som er relevante for udsatte grønlandere; burde findes i jobcentret.
- ❖ Frivillig enhed for grønlandere, Facebook, skabelse af netværk (inspireret af de netværk som etableres for flygtninge i Danmark).
- ❖ Obligatorisk sprogtest.
- ❖ Intro forløb: håndholdt indsats; Nem Id, Borgerservice, kontanthjælp mv. – tæt samarbejde m. h. p. forebyggelse af yderligere udsathed.
- ❖ En myndighedssagsbehandler som tovholder/koordinator; skaber den røde tråd – også frivillige organisationer kan tænkes ind.
- ❖ Tidlig/bedre indsats ved modtagelse af nye tilflyttere m. h. p. at forhindre yderligere udsathed. Dialog med det grønlandske skolevæsen gennem DGH (skolegang i Grønland korresponderer ikke med det danske uddannelsessystem).
- ❖ Mere og bedre kommunikation mellem Grønland og Danmark; hvad er der behov for at samarbejde på tværs omkring?
- ❖ Vigtigt at anvende system som kan opspore grønlandske tilflyttere til Danmark.

Oplæg ved Palle Lennert og Jimmy Hymøller, Projekt NUIKI, under overskrifterne:

- Diskussion i grupper af oplæggene fra Issam El-Sayed, Palle Lennert og Jimmy Hymøller. Hvad kan omsættes til konkret handling, hvilke forhindringer er der – og hvad skal der til for at vi kan gå i gang?
 - ❖ Modtagelsespakke – bedre information og vejledning, når borgere flytter til DK.
 - ❖ Inddrage borgerne; også motivere og inddrage forældrene i skolearbejdet, så børnene får en god skolestart.
 - ❖ Fokus på at der skabes et godt fundament til at klare en uddannelse – allerede i folkeskolen.
 - ❖ Fokus på at inddrage børnene i fællesskaber og netværk, så børnene føler sig anerkendte. Vigtigt at inddrage forældrene, og støtte dem i at blive gode rollemodeller og skabe mulighed for, at børnene får et godt fundament, dannelse og gode værdier.
 - ❖ Opmærksomhed på kulturelle forskelle.
 - ❖ Fokus på erhvervsrettede tiltag.
 - ❖ At oplyse borgere på førtidspension fra Grønland om, at denne ikke er gældende i Danmark.
 - ❖ God "overlevering" – så mange oplysninger som muligt om borgeren fra grønlandsk kommune til ny; hvad enten det tilflyttere til Grønland eller til Danmark.

- ❖ Fokus på sprog – sprogundervisning/sprog screening – alternative og differentierede løsninger.
- ❖ Modtagelsesprogram – en god start for borgere, som ønsker at flyttet tilbage til Grønland.
- ❖ Liggestillingsrapport.
- ❖ Bruge medierne til at fortælle de gode historier om grønlændere der er flyttet til Danmark. Også at udbrede viden om denne konference i medierne.

Torsdag den 9. februar 2017:

Velkomst og gennemgang af dagens program ved Søren Stach Nielsen.

- Paneldebat: Strategien for socialt udsatte grønlændere i Danmark. I panelet sidder deltagere fra kommuner og de grønlandske huse.

Hvilke udfordringer er der i arbejdet med gruppen af socialt udsatte i grønlandske og danske kommuner? Hvilke indsatser er igangsat? Hvilke metoder og tiltag kan der arbejdes videre med? Anbefalinger til den fremadrettede indsats?

- Paneldebat med politikere fra Grønlandsudvalget, Aalborg og Århus Kommune samt Kommuneqarfik Sermersooq.

Hvilken rolle spiller inklusion? Hvad gør vi godt og hvad kan blive bedre? Hvilken rolle spiller de politiske visioner nu og på kort sigt i det konkrete arbejde for at forbedre vilkårene for de borgere, der flytter mellem Grønland og Danmark?

Opsamling på paneldebatterne:

- ❖ Alkoholproblematikker i Danmark.
- ❖ Velfungerende i Grønland kan blive udsatte ved at flyttet til Danmark – dårligere uddannet i Grønland.
- ❖ Højskoler anvendes i integrationsmæssigt øjemed.
- ❖ Erhvervsprojekter; samarbejde mellem Grønland og DK. Herunder mulighed for hjælp til hjemrejse/etablering.
- ❖ Styrkelse af indgangen mellem grønlandske og danske kommuner → etablering af kontaktpersoner i de 4-5 grønlandske kommuner vil være relevant.
- ❖ Udfordringer i samarbejdet nationalt i Danmark. Få eksperter i kommunerne.
- ❖ Manglende samarbejde og kommunikation mellem jobcentre, socialcentre og familieafdelingerne en udfordring.
- ❖ Etablering af netværk, også uformelle, i vidensdelingen
- ❖ Samarbejde i civilsamfundet fra kommuner til NGO'er og Ngo'erne imellem
- ❖ Misbrugsbehandling – grønlandssproget – behov for fremskudt indsats; vigtigt at være klar til at tilbyde behandling, når borgeren er motiveret.
- ❖ Behov for "Issam-fleksibilitet" – det virker! Hent dem – bring dem.
- ❖ Behov for efterværn – ellers risikerer man at miste effekten.
- ❖ Beskriv indsatserne.
- ❖ Brug ressourcerne på de unge – stop "fødekæden".

- ❖ Mødre grupper i de udsatte familier.
- ❖ Satspuljer anvendes i forhold til en forebyggende tidlig integrationsindsats.

- ❖ Selvstyret skal hjælpe den enkelte borger. Stil krav til kommunerne. Vigtigt at give besked fra Grønland til Danmark, når borgere flytter landene imellem. Brug de danske kommuner og de grønlandske huse.
- ❖ Fokus på at inkludere i eksisterende danske tilbud – ikke særtilbud.
- ❖ Grønlændere kender ikke altid deres rettigheder og føler sig overhørt i det danske system.
- ❖ Eksempel på mødre grupper og værestedstilbud som ikke er særtilbud, men som har effekt.
- ❖ Eksempel på tilbud i familiegruppe Øst, Aalborg Kommune, som har god effekt. Borgerne er trygge. Der samarbejdes med Grønlænderenheden, Job- og ydelsescenter, Aalborg Kommune. Bruger kultur og sproget. Rette indsats til rette tid og sted → at forebygge anbringelser.
- ❖ Eksempel: Projekt Sisi. Godt samarbejde med Foreningen af Grønlandske Børn og De Grønlandske Huse.
- ❖ Nedbryd fordomme – kommuniker med de offentlige instanser. Bred kendskab til grønlandsk etnicitet og kulturforståelse m. h. p. at undgå stigmatisering.
- ❖ Gør Grønland attraktiv, så borgerne ikke har lyst til at forlade Grønland.

Gruppearbejde med udgangspunkt i de givne anbefalinger til fremadrettede indsatser, der er givet på konferencen.

Tilbage melding fra gruppearbejdet:

- ❖ Videns indsamling.
- ❖ Arbejdsgruppe: beskrivelse af målgruppen + kortlægning.
- ❖ Dataudveksling i sagsbehandlingen – kontaktpersoner.
- ❖ Oplysningsindsats om ret og pligt i DK – informationsmøder, hvor de socialt udsatte borgere færdes (væresteder, herberg med mere)
- ❖ Bedre oplysning om Dk inden afrejse fra Grønland: Ny hjemmeside (kendDanmark.dk), medierne i Grønland.
- ❖ Forebyggelse over for unge hjemløse.
- ❖ Indsatser over for uddannelsesløshed.
- ❖ Opfølgning, mere inddragelse af borgerne, handleplaner som følges – en indgang 1000 døre.
- ❖ Sammenlign erfaringer ved flytning fra bygd til by
- ❖ Samarbejde om kompetenceudvikling af grønlændere i Danmark til Nuuk City-Development.
- ❖ Debat om arbejdsmoral.
- ❖ Indsatser/best practices spredes ud i hele Danmark.
- ❖ Forpligtigelse til kommuner om modtagelsesindsats.
- ❖ Udbred viden om Grønland i Danmark – kurser om kulturforståelse.
- ❖ Styrket tolkeindsats – apps og Skype.
- ❖ I Grønland: Fokus på bekymringssager og hurtig kontakt til relevant kommunen i Danmark når disse borgere fraflytter Grønland.
- ❖ Politisk: Arbejde for langsigtede indsatser og prioriteringer.

- ❖ Kommunernes Landsforening aftale med regeringen.
- ❖ Bedre kommunikation mellem grønlandske og danske kommuner: Kontaktperson i de grønlandske huse samt i hver grønlandsk kommune. Kunne henviser til rette danske kommune.
- ❖ Samarbejde mellem Sermersooq, Kofoeds Skole og de fem kommuner i strategien med henblik på bedre forberedelse ved flytning (herunder sprogscreening).
- ❖ Registrering inden eller ved flytning.
- ❖ Forbedret informationsudveksling mellem Grønland og Danmark.
- ❖ Netværksmobilisering: Det grønlandske samfund i Danmark, foreninger og frivillige.
- ❖ Gør Grønland mere attraktiv med hensyn til bolig, uddannelse og job.
- ❖ Uddannelsesindsats med hensyn til job i Grønland.
- ❖ Etablering af modtagelse: Lav en "Issamisering" kloning.

Afsluttende kommentarer:

Afslutningsvis blev der fra forsamlingen givet udtryk for at konferencen havde givet mange gode input til samarbejdet mellem de grønlandske og danske kommuner og det er vigtigt at fastholde og udvikle disse. Det er afgørende at der sker en vidensdeling mellem kommunerne og der skabes nogle strukturer så der er nøglepersoner/afdelinger i kommunerne som sikrer denne.

Der blev også givet udtryk for at det var hensigtsmæssigt at den dialog som er påbegyndt på denne konference fastholdes og udbygges. Det blev blandt andet foreslået at konferencen skal følges op i starten af 2018 med henblik på at forbedre og styrke samarbejdet yderligere.

Der blev også givet udtryk for at det ville være hensigtsmæssigt Kommunernes Landsforening og flere praktikere fra relevante nøgleinstitutioner på det sociale område deltager i forhold til en eventuel kommende konference. Således at indsatsen kan bredes yderligere ud og der er større mulighed for at realisere denne.

Det Grønlandske Hus i Aalborg påtog sig opgaven i forhold til at lave et oplæg vedrørende en kommende konference i 2018. Nærmere oplysninger herom følger til de involverede parter.

Der skal lyde en stor tak til hver enkelt deltager på konferencen for et stort engagement. Der var en gennem konferencen en stor positivitet og åbenhed med at bidrage til løsninger på de forskellige problemstillinger.

Afslutningsvis skal jeg på vegne af arrangørerne takke deltagerne for den frie diskussion der var på konferencen, og ikke mindst oplevelsen af viljen til fortsat at styrke samarbejdet på tværs af kommuner i rigsfællesskabet, og ikke mindst de to lande imellem.

Søren Stach Nielsen

Direktør